

คู่มือการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์

นายปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
ที่ วันที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
เรื่อง การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ด้วยข้าพเจ้า นายบัญชา ตรีเลิศพงษ์กุล ตำแหน่ง ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล เรื่อง ขอบข่ายงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ต่อไป

การดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาออนไลน์ ITA Online 2021 ประจำปีงบประมาณ 2564 จึงขออนุญาตเผยแพร่ประชาสัมพันธ์คู่มือการปฏิบัติงานในเว็บไซต์ www.ubn1.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

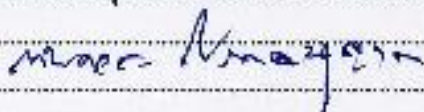

(นายบัญชา ตรีเลิศพงษ์กุล)
ศึกษานิเทศก์

ขอความคิดเห็น หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้
.....
.....

(นายสุทธิภัก วรรณง)

หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

ขอความคิดเห็น ผอ.กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

นายประวิง พาศิ

ผอ.กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ขอความคิดเห็น รอง ผอ. สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

☒	ทราบ	☐	ชอบ
☐	อนุญาต	☐	อนุมัติ
☐	ลงนามแล้ว	☐	ลงนัด

(นายถาวร คูณิรัตน์)
รอง ผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

(นายรัชชัยย์ ถิตยรัศมี)
รอง ผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

16 ก.ค. 2564

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล ของนายปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของศึกษานิเทศก์ซึ่งปฏิบัติงานในกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามภารกิจงานที่ได้รับหมาย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้จะมีประโยชน์ปฏิบัติงานและเป็นแนวทางในการดำเนินงานสำหรับผู้ปฏิบัติงานต่อไป

ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล

ศึกษานิเทศก์

สารบัญ

ตอนที่		หน้า
๑	บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์.....	๑
๒	กระบวนการกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้.....	๘
๓	ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมาย.....	๑๓

ตอนที่ ๑
บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

มาตรฐานวิชาชีพของศึกษานิเทศก์

หมวด ๑

มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพของศึกษานิเทศก์

ข้อ ๑ ผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ต้องมีมาตรฐานความรู้ดังต่อไปนี้

(ก) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่าหรือคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภา
รับรองโดย มีความรู้ดังต่อไปนี้

(๑) การนิเทศการศึกษา

(๒) นโยบายและการวางแผนการศึกษา

(๓) การพัฒนาหลักสูตรและการสอน

(๔) การประกันคุณภาพการศึกษา

(๕) การบริหารการจัดการศึกษา

(๖) การวิจัยทางการศึกษา

(๗) กลวิธีการถ่ายทอดความรู้แนวคิดทฤษฎีและผลงานทางวิชาการ

(๘) การบริหารการจัดการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

(๙) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์

(ข) ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการนิเทศการศึกษาคณะกรรมการคุรุสภารับรอง

ข้อ ๒ ผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ต้องมีมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพดังต่อไปนี้

(๑) มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีหรือมี
ประสบการณ์ด้าน ปฏิบัติการสอนและมีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือ
ผู้บริหารการศึกษารวมกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและมีการเผยแพร่

หมวด ๒

สาระความรู้และสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ตามมาตรฐานความรู้

ข้อ ๓ การนิเทศการศึกษาประกอบด้วยสาระความรู้และ

สมรรถนะดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

- (๑) หลักการและรูปแบบการนิเทศ
- (๒) วิธีการและกระบวนการนิเทศ
- (๓) กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา
 - (๓.๑) การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการนิเทศการศึกษา
 - (๓.๒) การสร้างทักษะในการนิเทศ
 - (๓.๓) การใช้กลยุทธ์ในการนิเทศ
 - (๓.๔) การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ
 - (๓.๕) การควบคุมและการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (๔) การนิเทศภายใน

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถวิเคราะห์วิจัยส่งเสริมให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - (๒) สามารถติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและการบริหารจัดการศึกษา
 - (๓) สามารถประสาน สนับสนุนและเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศการศึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 - (๔) สามารถใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่างหลากหลายด้วยความเป็นกัลยาณมิตร
- ข้อ ๔ นโยบายและการวางแผนการศึกษาประกอบด้วยสาระความรู้แลสมรรถนะดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

- (๑) ระบบและทฤษฎีการวางแผน
- (๒) บริบททางเศรษฐกิจสังคม และการเมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา
- (๓) แผนการศึกษาระดับชาติและระดับต่างๆ
- (๔) การวิเคราะห์และกำหนดนโยบายการศึกษา
- (๕) การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (๖) การพัฒนาและประเมินนโยบายการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถให้คำแนะนำ ปรีกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลแลรายงานผลเพื่อการ จัดทำ นโยบาย แผน และการติดตามประเมินผลด้านการศึกษา
- (๒) สามารถให้คำแนะนำปรีกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนดำเนินงาน และการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

(๓) สามารถให้คำแนะนำ ปรีกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ที่มุ่งให้ เกิดผลดีคุ้มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ข้อ ๕ การพัฒนาหลักสูตรและการสอนประกอบด้วยสาระความรู้และสมรรถนะ
ดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

- (๑) ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร
- (๒) การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา
- (๓) หลักการพัฒนาหลักสูตร
- (๔) การจัดการเรียนรู้
- (๕) จิตวิทยาการศึกษา
- (๖) การวัดและการประเมินผล
- (๗) การจัดการศึกษาพิเศษ

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถให้คำแนะนำปรีกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำ
หลักสูตรสถานศึกษา
- (๒) สามารถสาธิตแนะนำครูให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของ
ผู้เรียน
- (๓) สามารถประเมินหลักสูตรและการแนะนำหลักสูตรไปใช้

ข้อ ๖ การประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยสาระความรู้และสมรรถนะ
ดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

- (๑) การบริหารคุณภาพ
- (๒) การประกันคุณภาพการศึกษา
- (๓) มาตรฐานคุณภาพการศึกษา
- (๔) กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา.

(ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถศึกษา วิเคราะห์วิจัยการจัดทำมาตรฐานและการพัฒนาระบบประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา
- (๒) สามารถนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการประกันคุณภาพภายในของ
สถานศึกษา
- (๓) สามารถให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะ และการวางระบบการจัดทำรายงานผลการ

ประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมรับการประเมินภายนอก

ข้อ ๗ การบริหารการจัดการการศึกษาประกอบด้วยสาระความรู้และสมรรถนะ
ดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

(๑) หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา

(๒) หลักการบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

(๓) การปฏิรูปการศึกษา

(๔) กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม
เจตนารมณ์ของการศึกษา

(๒) สามารถนิเทศการบริหารจัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

(๓) สามารถบริหารจัดการการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ข้อ ๘ การวิจัยทางการศึกษาประกอบด้วยสาระความรู้และสมรรถนะดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

(๑) ระเบียบวิธีวิจัย

(๒) กระบวนการวิจัย

(๓) การนำผลการวิจัยไปใช้

(ข) สมรรถนะ

(๑) สามารถให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการนกระบวนการวิจัยไปใช้ในการ
แก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน

(๒) สามารถให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการ
จัดการเรียนการสอน

(๓) สามารถดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการเรียนรู้และการจัดใหม่
การศึกษา

ข้อ ๙ กลวิธีการถ่ายทอดความรู้แนวคิดทฤษฎีและผลงานทางวิชาการประกอบด้วยสาระ
ความรู้และสมรรถนะดังต่อไปนี้

(ก) สาระความรู้

(๑) กลวิธีการนำเสนอความรู้แนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้

(๒) การเขียนรายงานบทความ ผลงาน ผลการศึกษาค้นคว้าและอื่นๆ

(๓) การวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์ (ข) สมรรถนะ

- (๑) สามารถเขียนเอกสารทางวิชาการประเภทต่าง ๆ
- (๒) สามารถแนะนำและให้คำปรึกษาการเขียนเอกสารทางวิชาการแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๓) สามารถนำเสนอความรู้แนวคิดทฤษฎีด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมต่อการเรียนรู้

ข้อ ๑๐ การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศประกอบด้วย สาระความรู้และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

- (ก) สาระความรู้
 - (๑) หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - (๒) อินเทอร์เน็ต
 - (๓) คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
 - (๔) ระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์
 - (๕) สำนักงานอัตโนมัติ
- (ข) สมรรถนะ
 - (๑) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาตนและการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม
 - (๒) สามารถให้คำปรึกษาแนะนำการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาแก่สถานศึกษา

ข้อ ๑๑ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ประกอบด้วย สาระความรู้และสมรรถนะ ดังต่อไปนี้

- (ก) สาระความรู้
 - (๑) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์
 - (๒) จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์
 - (๓) การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- (ข) สมรรถนะ
 - (๑) ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์
 - (๒) มีหลักธรรมในการนิเทศและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

หมวด ๓

มาตรฐานการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์

ข้อ ๑๒ ผู้ประกอบวิชาชีพศึกษานิเทศก์ต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา
- (๒) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ
- (๓) มุ่งมั่นพัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพ
- (๔) พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
- (๕) พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษাজนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น
- เป็นเลิศ
- (๖) จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้รับการนิเทศ
- (๗) รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
- (๘) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- (๙) ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์
- (๑๐) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- (๑๑) เป็นผู้ริเริ่มและสร้างผู้นำทางวิชาการ
- (๑๒) สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๔

เสริมศักดิ์วิศาลาภรณ์

(ศาสตราจารย์เสริมศักดิ์วิศาลาภรณ์)

ประธานกรรมการคุรุสภา

กฎกระทรวง
การประกอบวิชาชีพควบคุม
พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าการรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ให้วิชาชีพศึกษานิเทศก์เป็นวิชาชีพควบคุม

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

จาตุรนต์ ฉายแสง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้คือเนื่องจากวิชาชีพศึกษานิเทศก์เป็นวิชาชีพที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษาให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียน การสอน การนิเทศการประสานงาน และให้คำแนะนำเพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาในหน่วยงานการศึกษาต่างๆ ประกอบกับมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติสภาครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญญัติให้กำหนดวิชาชีพควบคุมอื่นให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงดังนั้นเพื่อให้วิชาชีพศึกษานิเทศก์เป็นวิชาชีพควบคุมที่มี มาตรฐานการประกอบวิชาชีพจึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ตอนที่ ๒

กระบวนการกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

๑. ชื่องาน (กระบวนการ)

ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการ เรียนรู้มีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุผลตามภารกิจขององค์กร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและ สามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

๒. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และหลักสูตรการศึกษา พิเศษ

๓. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาใช้ในการ ปฏิบัติงาน เพื่อประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

๔. คำจำกัดความ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Basic Education Curriculum) หมายถึง หลักสูตร ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่าอุดมศึกษา โดยมุ่งหวังให้ ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา อีกทั้งมีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับ การดำรงชีวิต และมีคุณภาพได้มาตรฐานสากลเพื่อการแข่งขันในยุคปัจจุบัน หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐานประกอบด้วยส่วนที่เป็นแกนกลางซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานส่วนกลางและส่วนที่มีสาระ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดกรอบหลักสูตร ร่วมกับ สถานศึกษาและท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นเนื้อหาสาระที่สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถกำหนด เพิ่มเติมขึ้นเองได้ เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน

การศึกษาปฐมวัย (Early Childhood Education) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งอบรม เลี้ยงดูเด็กก่อนการศึกษาภาคบังคับ เพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้านในการที่จะเข้ารับ การศึกษาต่อไป การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาอาจจัดเป็นสถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์เด็ก

ปฐมวัยโรงเรียนอนุบาล ศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัดหรือมัสยิด หรือจัดเป็นชั้นเด็กเล็กในโรงเรียน ประถมศึกษา

การศึกษาพิเศษ (Special Education) หมายถึง การจัดการศึกษาให้สำหรับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ ได้แก่ เด็กปัญญาเลิศ เด็กที่มีความบกพร่องด้านสติปัญญา เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ เด็กพิการซ้ำซ้อน เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ เด็กที่มีความบกพร่องด้านสายตา เด็กที่มีความบกพร่องด้านการได้ยิน เด็กที่มีปัญหาด้านอารมณ์ และสังคม หรือเด็กที่มีปัญหาด้านพฤติกรรม ซึ่งเด็กกลุ่มพิเศษเหล่านี้ ไม่สามารถได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการจัดการศึกษาแบบเดียวกันกับเด็กปกติ

ดังนั้น การศึกษาพิเศษจึงมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาแก่เด็กกลุ่มพิเศษดังกล่าว ซึ่งการจัดการศึกษาพิเศษได้รวมถึงด้านกระบวนการสอน วิธีการสอน เนื้อหาวิชา (หลักสูตร) เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อความสามารถ และความต้องการของเด็กพิเศษเป็นรายบุคคล

กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น (Local Curriculum Framework) หมายถึง กรอบทิศทาง ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งจัดทำโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในระดับท้องถิ่น มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ เป้าหมายและจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนในท้องถิ่น สาร การเรียนรู้ท้องถิ่น และการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น สถานศึกษาในเขตพื้นที่นั้น ๆ จะใช้ข้อมูลในกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ และเป็นสมาชิก ที่ดีของสังคม มีความรักและหวงแหนมรดกทางสังคม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา การแก้ปัญหาการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพในชุมชน

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๑ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๑.๒ ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการวัดผลและประเมินผล แนวทางการวัดผลและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในพื้นที่ รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหา บริบททางสังคม และความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๑.๓ ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๑.๕ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการ จุดเน้นของสถานศึกษาด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม

๑.๖ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๗ นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

๑.๘ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตร

๑.๙ สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการใช้/การพัฒนาหลักสูตร

๒. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๒.๑ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทิศทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาศึกษาสภาพปัญหา บริบททางสังคม และความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖

๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖ ด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และนำไปใช้จัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกด้านอย่างสมดุล

๒.๔ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนา และใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๒.๕ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษาปฐมวัย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการศาสนา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

๒.๖ นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพ

๒.๗ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตร

๒.๘ สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการใช้/การพัฒนาหลักสูตร

๓. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

๓.๑ รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัย นโยบายและแผนจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ

๓.๒ ประสานงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนตามประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสม

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษ ให้สามารถบริหารจัดการและวางแผนจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนตามประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

๓.๔ ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนตามประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

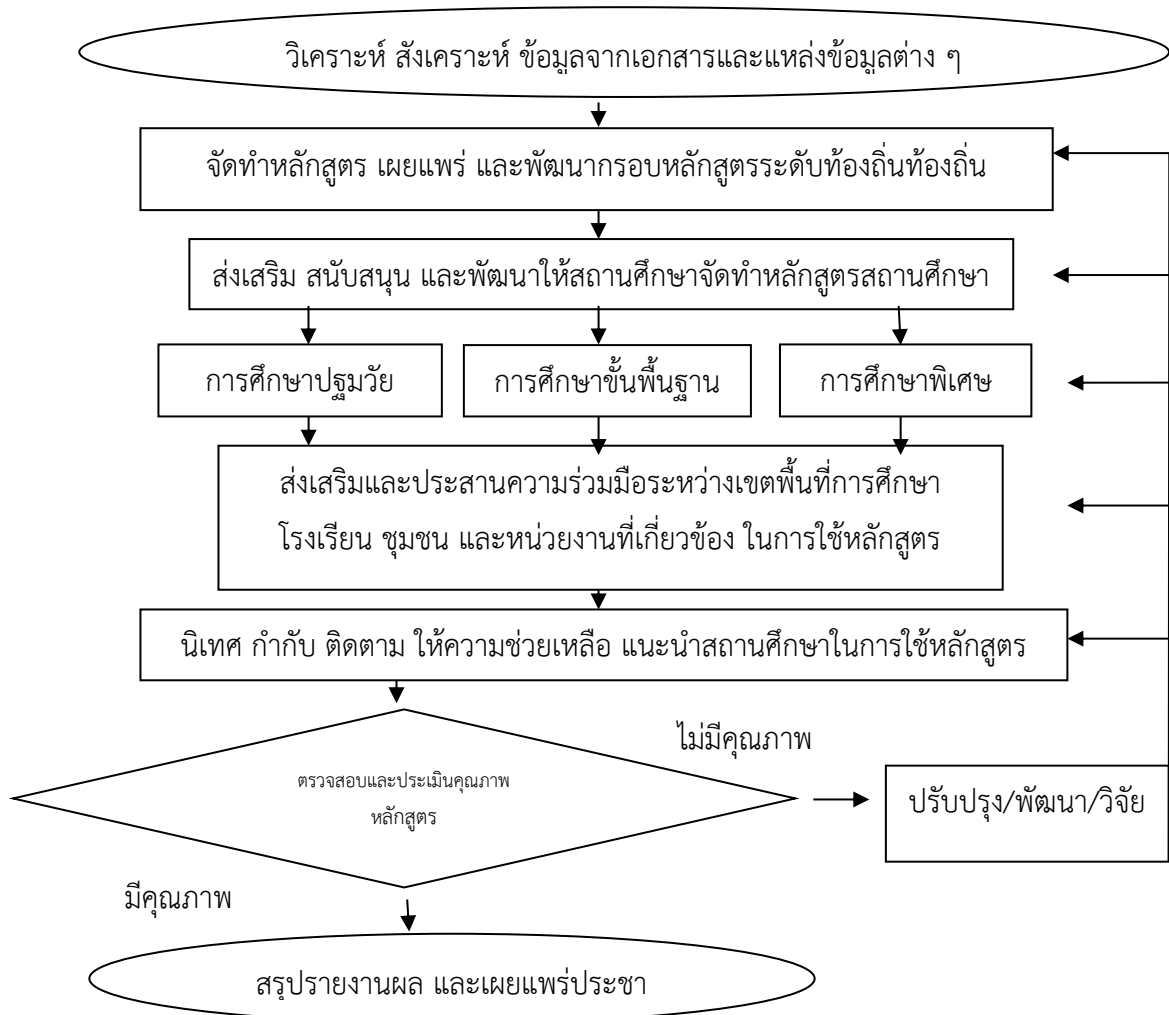
๓.๕ ประสานความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เช่น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ศูนย์การศึกษาพิเศษระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๖ นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้สามารถคัดกรองและวินิจฉัยผู้เรียนสามารถปรับปรุง/พัฒนาแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเพื่อพัฒนาผู้เรียนเต็มศักยภาพตามความต้องการเฉพาะบุคคลตามประเภทเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีคุณภาพ

๓.๗ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพหลักสูตร

๓.๘ สรุปรายงาน และเผยแพร่ผลการใช้/การพัฒนาหลักสูตร

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำหนดตามความเหมาะสม

๘. เอกสารอ้างอิง

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๒. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๓. แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๔. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๕. แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๖. แนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๗. แนวทางการตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๘. แนวทางในการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๙. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖
๑๐. คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๔๖
๑๑. หลักสูตรการศึกษาพิเศษ
๑๒. พระราชบัญญัติการศึกษาเพื่อคนพิการ พุทธศักราช ๒๕๕๑

ตอนที่ ๓ ภารกิจงานที่ได้รับมอบหมาย

นายปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มีหน้าที่รับผิดชอบ และปฏิบัติงาน ดังนี้

- ๑) ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้
- ๒) ประสานงาน วางแผนการปฏิบัติงาน ในกลุ่มงานให้เป็นไปตามระเบียบ คำสั่ง และ นโยบายของทางราชการ
 - ๓) ปฏิบัติการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา โรงเรียนในสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๑ จำนวน ๒๓๘ โรงเรียน ตามแผนการขับเคลื่อนการพัฒนา คุณภาพการศึกษา Best Practice UBON ๑ Model นโยบายสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานและ กระทรวงศึกษาธิการ
 - ๔) รับผิดชอบ นิเทศ กำกับ ติดตามการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มสาระการ เรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้
 - ๔.๑ นิเทศเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานของหลักสูตร
 - ๔.๒ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
 - ๕) รับผิดชอบนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษา เครือข่ายสถานศึกษาที่ ๑๑ (เชียงใหม่ ๔)
 - ๖) รับผิดชอบงาน/โครงการตามนโยบาย ดังนี้
 - ๖.๑ โครงการวิจัยเพื่อการศึกษา/วิจัยหลักสูตร/วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการ เรียนการสอน
 - ๖.๒ โครงการงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
 - ๖.๓ จัดทำโปรแกรม ปพ.๓ (ออนไลน์)
 - ๖.๔ โครงการค่ายเยาวชนรักษ์พงไพรเฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี
 - ๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

